

AdRem

Nummer 4

april 2017

ïSucculenta"

Afdeling ïDe Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 37 NO 4 APRIL 2017

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Beginnen jullie nu ook zo ongeduldig te worden. Helder weer, hogere temperaturen. Vandaag (donderdag 24 maart) was het bij ons achter het huis al 24 °C. Ik loop dan ook al de hele week in de kas te loeren of er al knopvorming bij de cactussen te constateren valt. Zie ik iets, dan meteen naar binnen om Ellie ook deelgenoot te maken van al dat fraais dat, om het eens mooi te zeggen, aan het ontluiken is. Als eerste vertoonde de *Stenocactus coptonogonus* een rijkelijke knopzetting en deze plant was dan ook de gedoodverfde favoriet om als eerste te bloeien. Helaas heeft de *Turbini-carpus polaskii*, waar ik van dit keer over schrijf, het gewonnen. De *S. coptonogonus* heeft het natuurlijk moeilijker om zijn bloemen tussen de veel zwaardere bedoorning door te krijgen. Toch is het hem gelukt en dan begrijp je niet dat die bloemen zich dan onbeschadigd tussen die doornen door kunnen wurmen.

Wanneer dit fraaie weer nog even aanhoudt dan wordt het natuurlijk feest in de kas. We moeten echter niet vergeten dat het eind maart is en dat we best nog wel een aantal veranderingen in het weer mee kunnen maken. Dit hebben we dan al vast gehad en dat nemen ze ons niet meer af.

Deze week definitief de reis naar Chili afgerond. De vliegtickets zijn als optie besteld en de reis gaat via Buenos Aires met daar een tussenstop en dan verder met hetzelfde vliegtuig naar Santiago de Chile. We zijn dan ongeveer een 19 uur onderweg. Je moet er natuurlijk wel wat voor over hebben. De pret van de voorbereidingen gaat nu komen en het wordt weer volop snuffelen in de boeken om mooie planten, vogels en plekjes uit te zoeken. We vertrekken op 26 september en komen op 19 oktober terug. Jullie kunnen dan in oktober de ruil- praatavond houden. Ik neem aan dat dit weer even goed en geanimeerd gaat als de voorgaande jaren.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

TURBINICARPUS POLASKII

Zoals ik in het voorwoord al noemde, deze plant heeft het qua bloei gewonnen van mijn *Stenocactus coptonogonus* en heeft de eerste plaats opgeëist.

Het afgelopen jaar heeft de plant al bijna onophoudelijk staan bloeien en als dat dit jaar weer zo gaat worden, dan is het alleen maar genieten.

Na de eerste watergift dit jaar is het plantenlichaam meteen weer op gaan zwellen en voelt nu stevig en vol aan. De bedoorning doet papierachtig aan en nodigt uit om er even aan te zitten.

Vergeleken met de planten die ik in

de natuur gevonden heb, is de bedoorning overdadig te noemen.

Ook grote planten als deze heb ik op de natuurlijke vindplaats nooit gezien. Meestal zijn het plantjes van 1 cm $\emptyset$ of iets groter. Ook de wol in de schedel is in de natuur vaak afwezig. Nu zijn de omstandigheden in mijn kas niet te vergelijken met de omstandigheden daar.

Nu zal het verbeelding zijn, maar ik krijg het gevoel dat de planten sinds ze op bims zijn overgepot een fraaiere bedoorning krijgen. Maar ik durf hier mijn hand niet voor in het vuur te steken.

De plant zoeken in de natuur vereist geduld en een scherpe blik. In de eerste plaats zijn de planten over het algemeen vrij klein en het zijn meesters in het zich verstoppen in rotsspleten. Wanneer je steen-

platen ziet dan vooral goed letten op de breuken die er in die platen zitten want dat is de plek waar ze over het algemeen gevonden worden. Mijn exemplaar heeft in de kas bij een temperatuur van rond de 6 tot 8 °C overwinterd.

Zoals te zien is, hebben de bloembladen een roze middenstreep gele meeldraden en een roze stamper. De papierachtige doorns zijn tot 4 cm lang.

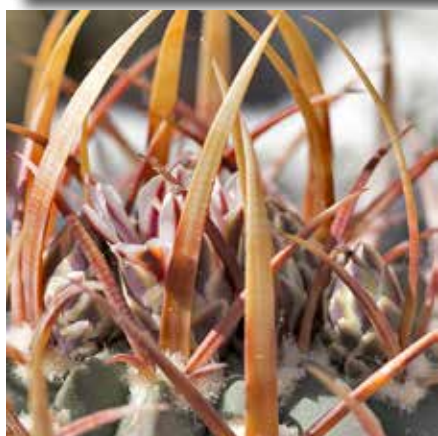
Als vindplaats wordt La Bonita genoemd. Dit ligt ten oosten van de plaats San Luis Potosi in Mexico.

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE NAMIBIË

Dag 8: 3 oktober

Na een geweldige nachtrust onder mijn klamboe naar de ontbijttafel. Doordat een gezelschap voorrang kreeg, duurde dat iets te lang naar onze zin. Na het ontbijt een leuke verrassing; een leuke voorband. Tegenover het hotel de band laten maken, wat een heerlijke kerel die de band voor ons geplakt heeft. Hij was erg nieuwsgierig naar ons land en achteraf zeiden we dat hij de band minstens in de helft van de tijd had kunnen maken, maar het is vakantie en je maakt je niet druk. Na dit intermezzo op weg naar de White Lady, rotstekeningen van zowel dieren als mensen. En zoals dat zo vaak gaat waren de geleerde heren het niet helemaal eens met elkaar over de voorstelling van de tekeningen en varieerde de uitleg van medicijnman tot danseres. De afbeeldingen waren er trouwens niet minder fraai door. Rond tien uur op de parkeerplaats en een permit gekocht. Het is verplicht om onder de leiding van een gids het terrein te betreden. Het was zeer geaccidenteerd terrein waar de olifanten duidelijk hun stempel op gedrukt hadden. Na een uurtje bereikten we de rotstekeningen. Toch een bijzondere

PUZZEL

1	2	3	4		5	6	7	8	9		10	11	12	13
14				15		16					17			
		18			19		20			21		22		
23	24		25			26		27			28		29	
30		31		32			33		34			35		
	36		37		38			39				40	41	
42			43	44				45	46		47		48	
49		50		51			52		53			54		
		55	56		57			58		59			60	
61	62		63	64		65			66		67			
68		69			70		71			72		73		74
75				76		77			78		79			
		80	81			82		83			84			
85	86		87		88		89			90		91		
92								93					94	

HORIZONTAAL

1 zoutig, 5 etage, 14 vorstelijk, 16 venster, 17 groet, 18 groente, 20 vakantieoord, 22 plat ovaal vat, 23 voorzetsel, 25 plaats, 27 plaats in Gelderland, 29 Franse n.v., 30 lichaamsdeel, 32 mop, 34 kleur, 36 laagte tussen twee bergen, 38 vorm, 40 in werking, 42 lidwoord, 43 soort lamp, 45 tochtje, 48 militair, 49 bid, 51 kleur, 53 teken, 55 muzieknoot, 57 onraad, 59 tot een geloof behorend, 61 titel, 63 familielid, 65 schoorsteenzwart, 67 Hebreeuwse naam, 68 plaats op de Veluwe, 71 boerenwerktuig, 73 computerterm, 75 her-

VERTICAAL

1 verstand, 2 Japanse maat, 3 bloei-stengel, 4 geleerd, 6 daar, 7 recht stuk van een vaart, 8 handeling, 9 altijd, 10 vader, 11 berg, 12 onderzoeksinstituut, 13 gestalte, 15 huidsmeer, 19 mens, 21 ontwikkelaar, 24 omlaag, 26 werkplek, 28 soort onderwijs, 31 vogel, 33 onmeetbaar getal, 35 titel, 37 briefaanhef, 39 geheel de uwe, 41 reeds, 42 kikkervisje, 44 public relations, 46 oude munt, 47 schaakstuk, 50 gereed, 52 door elkaar, 54 windrichting, 56 groet, 58 rivier in Schotland, 60 stof, 62 vlaktemaat, 64 op die plaats, 66 deel

kauwer, 76 telwoord, 78 klimwerktuig, 80 bijbels figuur, 82 kleur in de wapenkunde, 84 meisjesnaam, 85 ten bedrage van, 87 jong schaap, 89 omlaag, 91 ruimte in een muur, 92 gulle gevers, 93 modder, 94 water in Friesland

van een breuk, 69 honingdrank, 70 ondernemingsraad, 72 vogel, 74 zin, 77 persoonlijk voornaamwoord, 79 gewicht, 81 insect, 83 gelofte, 86 muzikant, 88 persoonlijk voornaamwoord, 90 rondhout

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Erodium lebelii

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten van ons eigen flora.

Als eerste deze maand het kleverig reigerbekje (*Erodium glutinosum*) uit de familie van de ooiervaarsbek (*Geraniaceae*). De plant staat ook beschreven onder *Erodium lebelii*. Het is een eenjarige plant die vooral in de duinen op open grazige, kalkrijke plekken voorkomt. De plant heeft roze-witte bloemen van mei tot diep in de herfst. De naam reigerbek komt omdat de vrucht op een snavel van een reiger lijkt. In het Grieks is reiger erodios. De plant geurt sterk. De plant is bezet met klierharen es daarom kleverig.

Het tweede plantje is ook eenjarige namelijk het wilde ridderspoor (*Consolida regalis*) uit de ranonkelfamilie (*Ranunculaceae*). Een zeldzaam voorkomende plant in graanakkers vooral in Zuid-Limburg. De plant heeft zijn bloemen van juni tot augustus. De plant is donkerblauw soms wit of roze. In tuinen komt de plant voor omdat het vaak in wildzaadmengsels zit. De middeleeuwse naam consolida betekent wond helend. De plant werd vroeger als geneesmiddel gebruikt. Regalis betekent koninglijk. De wortels van de plant gaan wel 50 cm diep. De plant wordt 50 cm hoog.

De derde plant is het harig wilgenroosje (*Epilobium hirsutum*) uit de familie van teunisbloemigen (*Onagraceae*). Een algemeen voorkomende vaste plant in vochtige bossen, moerassen, slootkanten en

tussen riet. De roze bloemen verschijnen van juni tot in september. De plant wordt een meter hoog. De stengels zijn zacht behaard. De plant breidt zich langzaam uit naar het noorden. Op het Schotse eiland Skye kwam hij in 1980 niet voor en nu is het een veel voorkomende plant. Hij is ook een waardplant voor een wants *Dycyp-*

hus epilobi en voor diverse vlindersoorten. Het harig wilgenroosje is een kernsoort voor de klasse natte strooiselruigten. De Nederlandse naam wilgenroosje komt omdat de bladeren op de bladeren van wilgen lijkt. *Epilodium* betekent; epi is op , lobos is peul, ion is viool. De zaaddoos lijkt op een peul en de bloem op *Violan matronalis* , *hirsutum* betekend ruwharig. Dit was het deze keer tot de volgende maand.

Jur

LENTE KRIEBELS

De dag dat dit stukje wordt geschreven begint de meteorologische lente. Als het weer het toelaat ben ik in de tuin te vinden. Voordat de vogels gaan broeden moet de klimop onderhanden worden genomen, de grassen geknipt en enkele struiken gefatsoeneerd worden. Vooral de merels waarvan 3 paren denken dat de tuin van hen is, zijn regelmatig aan het bakkeleien om zich het beste plekje toe te eigenen, wat vaak met heftige aanvallen gepaard gaat. Ook de roeken zijn al druk in de weer met bouwmaterialen om weer nesten te bouwen aan de overkant van de straat. In de rotstuin is de winterbescherming weer verwijderd. De heuvel die eind 2015 op een voormalig stuk gazon is gebouwd doet het fantastisch. In 2016 zijn op de oostkant Saxifraga's geplant die een jaar in de ziekenboeg hebben gestaan.

Deze plantjes die voorheen in de tuin stonden waren bijna ten dode opgeschreven, maar hebben zich goed hersteld in de koude kas, zodat zij een plaatsje kregen op de nieuwe heuvel. Blijkbaar is de plaats hen goed bevallen want ze zijn flink gegroeid en vertonen nu bloemen en knoppen. Van de drie *Umbilicus rupestris* planten die ik afgelopen jaar kocht is er blijkbaar een tot bloei met zaadvorming gekomen. Deze stond ook op de heuvel op het zuidwesten. De anderen die op andere velden stonden lieten het na een tijdje afweten. *Umbilicus rupestris* is een succulent uit de *Crassula* familie waarvan de habitat rond het Middellandse Zeegebied ligt. Zij werd op de westzijde van de heuvel geplaatst. Nu blijkt dat ze gezorgd heeft voor nako-

Heuvel eind maart

melingen. De eerste piepkleine kiemblaadjes die nauwelijks zichtbaar zijn stonden verspreid bij de Saxifraga's aan de oostkant. Enkele staan ook op de westkant. Het is wel een verrassing want ik dacht dat de plant de geest had geven voordat ze zich kon vermeerderen. Mij valt het op dat de kiemplantjes steeds op beschutte plaatsen staan gevormd door stenen of andere planten. Nu maar hopen dat ze gaan groeien en tot bloei komen. De lente is weer begonnen.

Trudy

Knoppen aanwezig
eind maart

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

“Alweer een”, zult u zeggen. En ik kan dan alleen maar “Ja” zeggen. Het is de DKG, de Duitse cactusvereniging ook nu weer gelukt om een nieuwe monografie uit te geven. Dit maal gaat het, zoals de titel van het boek al laat zien, over echinocactussen. De schrijver van het boek is lid van de werkgroep echinocactussen en staat bekend als een begenadigd fotograaf.

Hoe kan het anders, het boek begint met een voorwoord. Vervolgens stelt hij de vraag wat echinocactussen zijn. Dit houdt een aantal woordspelingen in en een stukje geschiedenis over hoe men aan de naam gekomen is. Tevens worden er een aantal kenmerken genoemd waaraan men een echinocereus kan herkennen. Dit hoofdstuk wordt besloten met de opsomming van alle bij de auteur bekende namen van echinocactussen.

We gaan dan zien waar de echinocactussen vandaan komen. En voor een fotograaf is dit een heerlijk onderwerp om fraaie foto's van de vindplaatsen te maken.

Bij het hoofdstuk kenmerken van de echinocactussen. Hierbij komen de vormen, zoals bol- of zuilvorm spruitende planten of enkele planten, bedoorning aan bod. Voor wat de bedoorning betreft ligt er een wereld van verschil tussen de diverse vormen. De kleur, vorm en grootte van de bloemen is een hoofdstuk dat je zo uitgebreid in andere boeken aantreft. Er zijn hierover duidelijke lijsten in het boek over deze groottes. Ook de geur van de bloemen wordt zelfs. Midden in het

boek vinden we een grafiek over de bloeitijd en de tijdsduur van de bloei. We krijgen dan een schitterend gefotografeerd onderdeel over van knop tot bes.

Afwijkingen in de groei is het volgende onderwerp en ook hier weer duidelijke foto's. Bij de cultuurvoorwaarden krijgen we de bekende onderwerpen als ziektes, bemesting, verpotten, gieten en het grondmengsel. Zaaïen behoort ook nog in deze opsomming.

Een verzameling aanleggen is hierna te lezen en direct daarna soorten die in alfabetische volgorde worden behandeld.

Het boek wordt besloten met macro-opnames van bloemen. Erg mooi wanneer we zo gedetailleerd in de bloemen kunnen kijken. Om in de chaos van de naamgeving orde te scheppen, besluit het boek met een opsomming van synoniemen en de naam die de plant dan werkelijk moet hebben. Echt iets voor mensen die in de naamgeving geïnteresseerd zijn.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de bijeenkomst op donderdag 9 maart 2017. Een hartelijk welkom voor Ludwig Bercht, die een lezing verzorgt over Argentinië. Gelukkig is Cees Leyenaar weer terug na een ziekteperiode. Ludwig is in 2016 in Argentinië geweest en heeft daar naar cactussen gezocht. Als je goed zoekt, vind je heel veel cactussen en je ziet prachtige rotsformaties. Sommige cactussen zitten bijna helemaal onder de grond, maar als ze bloeien kun je zo van bloemetje naar bloemetje lopen. Het was een mooie lezing en Ludwig vertelt met de nodige humor. We hopen dat Ludwig volgend jaar weer een lezing houdt. In Enschede woont een mevrouw die met een cactusverzameling van haar overleden echtgenoot zit. Haar man is lang lid van Succulenta geweest en ze wil graag dat de planten bij liefhebbers terecht komen. Jur is gaan kijken en heeft de planten opgehaald. Iedereen mag na de gewone verloting uitzoeken en de meeste planten gaan mee naar huis. Enkele die nog over zijn, neemt Jur mee naar huis en kunnen we nog voor een verloting of het lenteweekend gebruiken. Het lenteweekend is op 6 en 7 mei en als jullie nog prijsjes voor de verloting hebben, zijn die van harte welkom. Ook hulp kunnen we goed gebruiken en dan maar hopen op mooi weer.

Annie

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 11 mei.2017 in kruidentuin "Te Mallum" in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Plantbespreking.
3. Pauze en verloting.
4. Praktijkavond.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

Agenda 13 april:

Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.

Bespreking lenteweekend.

Lezing Geert Borgonje.

Pauze en verloting.

Vervolg lezing.

Rondvraag.

Sluiting.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2017

- 14 Januari** Henk Viscaal lezing Namibie 2016.
- 9 Februari** Jaarvergadering + Piet Hoogers.
- 9 Maart** Lezing Ludwig Bercht.
- 13 April** Geert Borgonje over zijn eigen tuin.
- 6/7 Mei** Lenteweekend.
- 11 Mei** Praktijkavond.
- 27 Mei** Cactusreisje.
- 8 Juni** Tuinbezoek Johan van Dijk.
- 14 Juli** Tuinbezoek Henk Viscaal.
- Augustus** Vakantie.
- 7 September** Gert Ubink lezing.
- 12 Oktober** Ruilavond.
- 9 November** Gastspreker.
- 14 December** Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 3 JUNI 2017

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	52
Fotogalerij	53
Een dagje Namibië	54
Puzzel	58
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	60
Steengoed	62
Met een boekje in een hoekje	64
Onder ons gezegd	65
Agenda	66